

Sygn. akt V.2 Ka 257/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec (spr.)

Sędziowie: SO Olga Nocoń

SR (del.) Katarzyna Gozdawa-Grajewska

Protokolant: Anna Mańka

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 r.

sprawy: **D. S. /S./,**

syna T. i U.,

ur. (...) w W.,

oskarżonego o przestępstwo z art. 189 § 1 kk, art. 190 § 1 kk

w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w J.

z dnia 23 lutego 2015r. sygn. akt II K 248/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż w punkcie 2 z kwalifikacji prawnej i opisu przypisanego czynu eliminuje, iż oskarżony działał w warunkach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64 § 1 kk;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata D. J. kwotę 420,00 złotych (czterysta dwadzieścia złotych) oraz 23% podatku VAT w kwocie 96,60 złotych (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt V.2 Ka 257 / 15

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia D. S. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 21 czerwca 2012 roku w J., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami pozbawił M. J. wolności wciągając pokrzywdzonego do należącego do niego samochodu osobowego marki V. (...) przetrzymując w jego wnętrzu w czasie przewożenia z ulicy (...) na teren leśny, jednocześnie grożąc pokrzywdzonemu pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę ich spełnienia,

tj. o czyn z art. 189 § 1 kk i art. 190 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

II. bezpośrednio po dokonaniu opisanego w punkcie poprzednim, na terenie leśnym na obszarze J., wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu wywarcia wpływu na podejrzanego w toczącym się odrębnym postępowaniu karnym M. J., jak również w celu zmuszenia go do zwrotu wierzytelności w postaci należnej mu od pokrzywdzonego kwoty 130 złotych, użył w stosunku do niego przemocy dokonując jego pobicia poprzez zadawanie uderzeń rękami i gumową pałką oraz kopanie po całym ciele, narażając pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk albo w art. 157 § 1 kk, jednocześnie w tym samym celu grożąc mu pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę ich spełnienia, działając w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio karany wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 6 sierpnia 2003 roku sygn. akt II K 351/03 za czyn z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, objętymi następnie wyrokiem łącznym z dnia 12 grudnia 2008 roku sygn. akt II K 332/08 Sadu Rejonowego w J. orzekającym karę łączną w wymiarze 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 20.04.2004 r. do 28.04.2004 r., od 14.12.2007 r. do 15.12.2007 r., od 06.04.2008 r. do 16.04.2008 r., od 16.04.2008 r. do 15.07.2009 r., będąc następnie warunkowo przedterminowo zwolnionym,

tj. o czyn z art. 158 § 1 kk i art. 245 kk oraz art. 191 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk przy zastosowaniu art. 64 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w J. sygn. akt II K 248/13 uznał oskarżonego D. S. za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 189 § 1 kk i art. 190 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 189 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk skazał go na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem uznał oskarżonego D. S. za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku stanowiącego występki z art. 158 § 1 kk i art. 245 kk oraz art. 191 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, którego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk będąc uprzednio karany wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 6 sierpnia 2003 roku sygn. akt II K 351/03 za czyn z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz wyrokiem tegoż Sądu z dnia 12 stycznia 2008 roku sygn. II K 158/04 za czyn z art. 291 § 1 kk na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, objętymi następnie wyrokiem łącznym z dnia 12 grudnia 2008 roku sygn. II K 332/08 Sadu Rejonowego w J., orzekającym karę łączną w wymiarze 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności, która odbył w okresie od 20.04.2004 r. do 28.04.2004 r., od 14.12.2007 r. do 15.12.2007 r., od 06.04.2008 r. do 16.04.2008 r., od 16.04.2008 r. do 15.07.2009 r., będąc następnie warunkowo przedterminowo zwolnionym i za to na podstawie art. 245 kk w zw. z art. 11 § 3 kk skazał go na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył oskarżonemu D. S. wyżej orzeczone jednostkowe kary pozbawienia wolności i w ich miejsce orzekł jedną karę łączną w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na zasadzie art. 63 § 1 kk w zw. z art. 265 kpk zaliczył oskarżonemu D. S. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie w dniach od 20.08.2012 roku do 27.06.2013 roku.

Nadto na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26.05.1982 roku Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata D. J. kwotę 1260 złotych wraz z 23 % podatkiem VAT w kwocie 289,80 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu D. S. z urzędu.

Na zasadzie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego D. S. w całości od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania na rzecz Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelacje wniósł obrońca oskarżonego, który na zasadzie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk zaskarżył wyrok w części odnoszącej się do winy i kary oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, a w szczególności obrazę art. 7 kpk, która miała wpływ na treść wyroku, a wynikającą z oparcia ustaleń co do winy oskarżonego na dowodach obciążających go przy niedostatecznym rozważeniu dowodów świadczących na jego korzyść:

a.) obrazę przepisów postępowania, a w szczególności obrazę art. 410 kpk w zw. z art. 424 kpk poprzez uznanie przez Sąd m.in. zeznań świadków M. F., J. R. za niewiarygodne oraz daniu całkowitej wiary zeznaniom matki pokrzywdzonego i częściowo samego pokrzywdzonego. Obraza ta miała wpływ na treść zapadłego orzeczenia, gdyż to na zeznaniach złożonych przez pokrzywdzonego w toku postępowania przygotowawczego oparto w głównej mierze akt oskarżenia, a poprzez nie oparcie zaskarżonego wyroku na okolicznościach ujawnionych w toku rozprawy głównej, a płynących z zeznań pozostałych świadków, które to podważały wiarygodność pokrzywdzonego powstały nierozwiane wątpliwości co do winy oskarżonego,

co w konsekwencji spowodowało błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść zapadłego orzeczenia, polegający na przyjęciu wbrew wyjaśnieniom oskarżonego oraz zeznaniom wszystkich świadków, w tym zeznaniom samego pokrzywdzonego, że to oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów,

b.) ponadto Sąd dokonał błędnych ustaleń w zakresie uznania, że oskarżony będąc skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnił czynami objętymi zaskarżonym wyrokiem w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa do przestępstwa, za które był już skazany.

Sąd w tym zakresie błędnie uznał za przestępstwa podobne popełnione przez oskarżonego czyny przeciwko mieniu do czynów objętych niniejszym wyrokiem, które to były czynami przeciwko zdrowiu i życiu, wolności i wymiarowi sprawiedliwości, a nie mieniu i w związku z tym przypisał

błędnie oskarżonemu kwalifikację prawną z art. 64 § 1 kk, co miało wpływ na wysokość orzeczonej kary.

II. z ostrożności procesowej zarzucił zaskarżonemu wyrokowi obrazę prawa materialnego, a to art. 54 § 1 kk przez jego błędną wykładnię i zastosowanie, polegającą na uznaniu, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów pozostając w recydywie, pomimo ustalenia przez Sąd, że skazany był wcześniej skazany za przestępstwa przeciwko mieniu, za które odbywał karę pozbawienia wolności, a zaskarżonym wyrokiem został skazany przez Sąd za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności oraz wymiarowi sprawiedliwości, które nie są przestępstwami podobnymi i tym samym nie wyczerpują znamion art. 64 § 1 kk.

Mając na uwadze powyższe na zasadzie art. 427 § 1 kpk wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów,

względnie też

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

oraz w obu przypadkach

- zasądzenie kosztów udzielonej pomocy prawnej z urzędu zarówno w I, jak i w II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja obrońcy oskarżonego co do zasadniczego zarzutu na uwzględnienie nie zasługiwała. Apelacja ta bowiem w zakresie, w jakim kwestionowała ustalenia faktyczne w zaskarżonym wyroku, całkowicie pozbawiona była słuszności. Polemizując z ustaleniami faktycznymi, autor apelacji usiłował wykazać, że Sąd I instancji bezpodstawnie odmówił wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego zaprzeczającego, aby dopuścił się przypisanych mu przestępstw oraz zeznań świadków M. F. i J. R. i ustalenia oparł na złożonych w toku postępowania przygotowawczego zeznaniach pokrzywdzonego, które zdaniem skarżącego budzą wątpliwości co do ich wiarygodności. Skarżący kwestionował nadto ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji podnosząc, że zgromadzone w sprawie dowody oceniono przekraczając granicę swobodnej oceny dowodów.

Przed odniesieniem się do tego ostatniego stwierdzenia należy przede wszystkim podkreślić, że wynikające z art. 7 kpk prawo swobodnej oceny dowodów jest jedną z najistotniejszych prerogatyw Sądu, a zarzut obrazy tego przepisu może być skuteczny tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że Sąd orzekający oceniając dowody naruszył zasady logicznego rozumowania, nie uwzględnił przy ocenie dowodów wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Z kolei zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia byłby słuszny tylko wtedy, gdyby Sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego albo też z faktów tych wysnuł wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem Sąd ten wskazał dowody, na których oparł ustalenia co do przebiegu zajścia i zachowania się w jego trakcie oskarżonego, a jednocześnie wskazał przesłanki, którymi kierował się odmawiając wiary dowodom przeciwnym. Z faktu, że Sąd merytoryczny dokonał oceny dowodów – do czego zresztą był zobowiązany – nie wynika samo przez się, że poczynione ustalenia faktyczne są błędne, jeśli ocena dowodów zebranych w sprawie nie wykracza poza ramy określone w przepisach postępowania, zwłaszcza zaś w art. 4 i 7 kpk. W istocie Sąd Rejonowy dokonał oceny dowodów w sposób bezstronny, nie przekroczył granic oceny swobodnej, a przy tym uwzględnił zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, a swój pogląd na ostateczne wyniki przewodu sądowego przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Odnośnie wyjaśnień oskarżonego, na które w istocie powołuje się autor apelacji, to wskazać należy, iż na każdym etapie postępowania oskarżony, mimo, iż werbalnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, to de facto przyznawał fakt pobicia pokrzywdzonego. Zmiana jego wyjaśnień w istocie dotyczyła wyłącznie sfery motywacyjnej. O ile bowiem w początkowych wyjaśnieniach stwierdzał on, iż jego działanie podyktowane było chęcią odzyskania pożyczonych pokrzywdzonemu pieniędzy, to na rozprawie zmienił on w tej części swoje wyjaśnienia, twierdząc naiwnie, iż chciał wyłącznie dać „nauczkę” pokrzywdzonemu. Intencja tej zmiany jest oczywista, oskarżony infantylnie tłumacząc, iż pobił pokrzywdzonego „dla zabawy” lub „nauczki”, chciał uniknąć zarzutu z art. 191 § 2 kk. Równocześnie oskarżony doskonale zdawał sobie sprawę z motywów działania M. F. i J. R. i przyłączając się do pobicia pokrzywdzonego, w rzeczy samej cel ten akceptował i współdziałał z pozostałymi osobami. W tym zakresie wyjaśnienia te są całkowicie zbieżne z pierwotnymi zeznaniami pokrzywdzonego, tworząc wspólnie logiczną całość. Słusznie Sąd uznał za nieprzekonywujące składane w toku rozprawy zeznania pokrzywdzonego w części dotyczącej udziału w zajściu oskarżonego. Świadek ten nie był w stanie podać przekonującego powodu zmiany dotychczasowych zeznań, zaś ich zmieniona treść daleka była od reguł logiki. Również obecna w toku przesłuchania pokrzywdzonego biegła jednoznacznie wypowiedziała się w kwestii wartości logicznej obu prezentowanych przez pokrzywdzonego wersji. Należy jednoznacznie stwierdzić, iż o ile prezentowane pierwotnie przez świadków i oskarżonego zeznania oraz wyjaśnienia tworzyły logiczną całość, to te które składali oni w toku rozprawy nie tylko nie tworzyły wspólnej całości, ale wręcz w szeregu fragmentach wzajemnie się wykluczały. Generalnie w tym zakresie zarzuty i argumenty apelacji miały charakter czysto polemiczny, sprowadziły się do negowania oceny i ustaleń sądowych i zastępowania ich ocenami i wnioskami własnymi, w żadnym zaś razie nie podważyły one trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. W świetle zebranego i prawidłowo ocenionego przez Sąd I instancji materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że oskarżony dopuścił się przypisanych mu przestępstw.

Mając powyższe na uwadze i uznając analizę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Rejonowy za prawidłową, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie winy ani też podstaw do jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Słuszny natomiast okazał się drugi z podniesionych przez apelującego zarzutów. Przyjęcie działania w warunkach „recydywy” z art. 64 § 1 kk wymaga ustalenia, iż sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo **podobne** do przestępstwa, za które był już skazany. Tymczasem w przedmiotowej sprawie z taką sytuacją nie mamy do czynienia. Oskarżony dotychczas był skazywany za przestępstwa przeciwko mieniu, zaś w niniejszej sprawie zarzucane mu czyny są z grupy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, wolności oraz wymiarowi sprawiedliwości, które są rodzajowo odmienne. Wobec powyższej konstatacji brak było podstaw do przypisania oskarżonemu działania w warunkach powrotu do przestępstwa określonego art. 64 § 1 kk. Pomimo tego, wymierzonych oskarżonemu kar pozbawienia wolności tak jednostkowych, jak i łącznej nie można uznać za niewspółmiernie surowe i to w stopniu rażącym. Oskarżony był uprzednio wielokrotnie karany, zaś przypisanych mu czynów dopuścił się w okresie próby. Sprawia to, iż orzeczone kary jawią się jako wyważone, odpowiadające determinantom wymiaru kary określonym w art. 53 kk.

W zespole powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej.